

Factsheet schorsing stemopneming bij decentrale stemopneming

Deze factsheet gaat in op een schorsing van de stemopneming in verband met een calamiteit die de zorgvuldige voortgang van de stemopneming belemmert.

Het schorsen van een zitting bij decentrale stemopneming (DSO)

De voorzitter van het stembureau schorst (op grond van artikel J 38 van de Kieswet) de zitting als zich in of bij het stemlokaal omstandigheden voordoen die de voortgang van de zitting onmogelijk maken. Bijvoorbeeld wanneer de stembureauleden en tellers zo vermoeid zijn dat het niet verantwoord is om door te gaan met de stemopneming (de telling van de stemmen en het invullen van de processen-verbaal). Het gaat in deze factsheet specifiek om de situatie waarin wordt geschorst nadat de stembus is geopend (art J 29 Kiesbesluit). Dit is een noodscenario, waar pas toe wordt overgegaan als een zorgvuldige stemopneming niet mogelijk is.

Let op:

Het is dus niet de bedoeling om standaard de zitting te schorsen met het oog op een gewenste eindtijd voor de stembureauleden en tellers.

Voordat u overgaat tot schorsing wordt er altijd eerst contact opgenomen met de gemeentelijke verkiezingsorganisatie. Zij overleggen met u of het schorsen van de zitting nodig is, of dat er bijvoorbeeld extra tellers kunnen worden gestuurd.

Wanneer de stemopneming wordt geschorst, moet deze de volgende dag verdergaan. De hele stemopneming moet dan opnieuw moet worden gedaan, behalve het bepalen van het aantal geldige stempassen, volmachtbewijzen en kiezerspassen, dat is immers al in het proces-verbaal genoteerd voor de stembus is geopend.

Hoe wordt een zitting geschorst?

1. De voorzitter meldt aan het publiek dat de verdere stemopneming geschorst wordt. Eventuele bezwaren van aanwezige kiezers kunnen in het proces-verbaal vermeld worden. De voorzitter informeert ook de burgemeester (vaak via Team Verkiezingen van de gemeente) dat er nu geschorst wordt.
2. Doe de stempassen, volmachtbewijzen en kiezerspassen in afzonderlijke pakken en verzegel deze. Doe ook de onbruikbaar gemaakte stempassen, kiezerspassen en volmachtbewijzen, de onbruikbaar gemaakte stembiljetten, de niet gebruikte stembiljetten en het uittreksel van ongeldige stempassen in aparte pakken en verzegel deze.
3. Stop de stembiljetten in de stembus, liefst gesorteerd op lijst/kandidaat voor zover al gedaan. Dat maakt het tellen de volgende dag makkelijker.
4. Sluit de stembus en verzegel deze. Stop de sleutel waarmee de stembus is afgesloten in een envelop en verzegel deze.

5. Maak bij het kopje “Bijzonderheden” in het proces-verbaal (Model N 10-1) een aantekening van de schorsing . Schrijf daarbij in ieder geval de reden op van de schorsing en het tijdstip. U vult het proces-verbaal niet verder in.
6. U schrijft in het proces-verbaal dat u aanwezig was. Zet geen handtekeningen, dat gebeurt pas na afronding van de stemopneming door de dan aanwezige stembureauleden.
7. Breng de stembus, de verzegelde pakken, de verzegelde envelop en het niet-ondertekende proces-verbaal naar de gemeente volgens de daarvoor geldende regels van vervoer en beveiligde opslag.
8. De voorzitter van het stembureau plakt een mededeling over de schorsing op de deur van het stemlokaal.
9. De burgemeester maakt op de gemeentelijke website bekend waar en wanneer de zitting van het stembureau wordt hervat. Ook deze mededeling wordt op de deur van het stemlokaal bevestigd.

Hervatten stemopneming door het stembureau (van woensdag)

De Kieswet gaat ervan uit dat na een schorsing de leden van het stembureau de zitting op een later moment afmaken. Als dat gewenst is, kan de samenstelling van het stembureau worden aangepast. De eventuele nieuwe tellers worden benoemd als stembureau lid voor het stembureau waarvoor de stemopneming nog niet klaar is. Let op: de telling wordt voortgezet door het stembureau. Het gemeentelijk stembureau kan deze taak niet overnemen.

1. De voorzitter van het stembureau heropent de geschorste zitting.
2. Open de verzegelde envelop waar de sleutel in zit, open daarmee de stembus en ga aan de slag met de stemopneming.
3. De stemopneming moet in zijn geheel opnieuw worden gedaan. Wel kan er gebruik worden gemaakt van de vorige dag al gesorteerde stembiljetten.
4. Rond de stemopneming af, vul de aantallen stemmen op lijsten en kandidaten in. De (nieuwe) leden van het stembureau vullen in wanneer zij aanwezig waren en ondertekenen het proces-verbaal (N 10-1, van woensdag).
5. Het stembureau draagt het proces-verbaal en alle stembescheiden via de burgemeester over aan het gemeentelijk stembureau (GSB).

Handelswijze bij centrale stemopneming

Als het stembureau in een gemeente waar een centrale stemopneming wordt verricht, op woensdagavond de zitting schorst, zijn dezelfde stappen van toepassing als eerder in deze factsheet zijn vermeld. De handelswijze bij centrale stemopneming wijkt slechts op de volgende punten af:

- bij het op de volgende dag afronden van de stemopneming door het stembureau, worden uiteraard niet de aantallen stemmen op kandidaten geteld;
- na het afronden van de telling wordt proces-verbaal N 10-2 (van woensdag) ingevuld.
- vervolgens kan de telling door het gemeentelijk stembureau voor de aantallen stemmen op kandidaten worden gestart. Het is wenselijk dat de telling op kandidaatsniveau onder het gemeentelijk stembureau gebeurt door een andere groep tellers.

Handelswijze gemeentelijk stembureau

Als de stemopneming wordt geschorst, wordt deze hervat op de dag na de stemming. Dat betekent dat deze tegelijk kan plaatsvinden met de zitting van het gemeentelijk stembureau. Het gemeentelijk stembureau hoeft niet te wachten tot de telling bij alle stembureaus is afgerond. Het gemeentelijk stembureau kan dus gewoon starten. Als de telling van het stembureau (waarvan de stemopneming was geschorst) klaar is, draagt het stembureau de stembus en het proces-verbaal via de burgemeester over aan het gemeentelijk stembureau.

Het stembureau waarvan de stemopneming is geschorst, telt bij voorkeur op een andere locatie of in een andere ruimte dan waar het gemeentelijk stembureau zijn werkzaamheden verricht. Op die manier is voor een ieder het onderscheid tussen de verschillende stappen van de uitslagvaststelling duidelijk.

Het kan zijn dat in de praktijk de afronding van de telling door een aantal stembureaus van woensdagavond op dezelfde tijdstip en dezelfde locatie plaatsvindt als de zitting van het GSB. Bijvoorbeeld in dezelfde sporthal. Dan is het goed om goed het onderscheid hiertussen aan te geven. Dit kan door de stembureaus in een aparte ruimte te laten tellen of door de hal met linten in twee gedeeltes te verdelen. Geef bijvoorbeeld de (vervangende) stembureauleden van woensdag een ander kleur hesje of T-shirt dan de ondersteuners van het GSB-proces.